

Smjernice poduzetnicima prilikom izvoza

Sanda Špac, MBA

Republika Hrvatska je 1. srpnja 2013. godine postala članica Europske unije i dio jedinstvenog carinskog područja Europske unije te se carinski propisi i uvjeti trgovanja Europske unije primjenjuju i u Republici Hrvatskoj. U tu svrhu donesen je Zakon o provedbi carinskih propisa EU kao nacionalni carinski zakon, dok trgovina sa ne članicama EU (trećim zemljama) provodi se sukladno europskim i nacionalnim carinskim propisima.

1. Carinski propisi

Temeljni carinski propisi su¹:

- Carinski zakonik Zajednice (CZZ)- Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992., kojom se donosi CZZ, sa svim izmjenama i dopunama;
- Uredba za provedbu Carinskog zakonika Zajednice (UPCZZ) -Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993., o odredbama za provedbu Uredbe Vijeća kojom se donosi CZZ, sa svim izmjenama i dopunama;
- Zakon o provedbi carinskih propisa Europske unije;
- razni provedbeni propisi (pravilnici) kojima se detaljnije reguliraju carinski instituti i postupanja čije je donošenje u nadležnosti pojedinih zemalja članica (kao npr. Pravilnik o uvjetima i načinu podnošenja instrumenta osiguranja, Pravilnik o primjeni sustava carinskih kvota, Pravilnik o uvjetima za određivanje službenih mjesta i dr.).

Pored toga, osnovna pravila i uvjeti oslobođenja od plaćanja carine regulirani su Uredbom o sustavu oslobođenja u EU-u -Uredba Vijeća Europske unije br. 1186/ 2009 od 16. studenoga 2009. godine o sustavu carinskih oslobođenja u EU-u.

2. Smjernice i dokumenti potrebni poduzetnicima prilikom izvoza

Redovan izvoz predstavlja slanje robe koja je prodana ili će biti prodana primatelju izvan granica Hrvatske. Prilikom redovnog izvoza moraju biti priloženi slijedeći dokumenti:

- Dispozicija za izvoz;
- 5 primjeraka izvozne komercijalne fakture;
- Euro 1 obrazac za vrijednost robe koja premašuje iznos od 6.000 EUR-a;
- Izjava proizvođača o porijeklu robe uz EUR 1;

- Izjava o porijeklu na računu za pošiljku vrijednosti do 6.000 Eur-a;
- Izjava o porijeklu robe uz izjavu na računu.
- Paking lista (navedena specifikacija robe prema pakiranjima)
- Izjava o otpremi robe

2.1. Dispozicija za izvoz

Dispozicija za izvoz je dokument kojim pošiljatelj ili primalac (ovisno tko je nalogodavac) daje nalog ovlaštenom distributeru/prijevozniku da ga zastupa u carinskom postupku. Nalogodavac svojim potpisom i žigom jamči o istinitosti podataka navedenih na dispoziciji i snosi odgovornost prema carinskom zakonu. Na dispoziciji su navedeni slijedeći podaci:

- tko je izvoznik,
- tko je primatelj,
- vrijednost robe prema fakturi,
- količina pakovanja,
- težina,
- mjesto carinjenja,
- mjesto i datum preuzimanje robe,
- itd.

Ulaskom Republike Hrvatske u članstvo EU ukidaju se granice prema državama članicama EU, te u tom smislu u obavljanju prometa sa drugim državama članicama nema uvoza i izvoza. Izvoz i uvoz postoji samo sa trećim zemljama (državama koje nisu članice EU). Isporuke u države članice EU ne smatra se izvozom već isporukom na zajedničko tržište EU. Kao i do sada izvoz/uvoz u treće zemlje ostaje u nadležnosti Carinske uprave, te isporuka dobara između Republike Hrvatske i drugih članica EU spada pod nadležnosti Porezne uprave.

2.2. Izvozna faktura

Hrvatski porezni obveznik koji izvozi dobra oslobođen je PDV-a na dobro koje je napustilo RH i izvršen je izvoz robe prema navedenoj fakturi, te se navedeno mora prikazati na **izvoznj komercionalnoj fakturi**. Također, uvjet je da strani porezni obveznik ima važeći PDV

1 Carinski vjesnik, Institut za javne financije, Godina XXII., br. 11, prosinac 2013. str.5-6.

identifikacijski broj koji je također naznačen na izveznoj fakturi. Hrvatski porezni obveznik prije ispostavljanja računa treba od primatelja/kupca usluge/proizvoda dobiti PDV identifikacijski broj i provjeriti ga u VIES bazi (web stranica za provjeru: <http://ec.europa.eu/taxation.custums/vies>). Ako se ne dobije PDV identifikacijski broj ili on nije u VIES bazi, smatra se da usluga nije obavljena poreznom obvezniku. Ukoliko je PDV identifikacijski broj nevaljan, prvo treba provjeriti kod svojeg klijenta je li navedeni broj točan (točan broj znakova, ispravna duljina i prefiks države). Ukoliko je nakon provjere još uvijek netočan, klijent od svoje porezne uprave pisanim putem mora zatražiti da ažurira podatke u nacionalnom sustavu za razmjenu informacija o PDV-u (VIES).

2.3 Izjava proizvođača o porijeklu robe

Na svakoj izveznoj fakturi pored naznačenog oslobođenog PDV-a, mora pored osnovnih podataka imati navedene zakonom propisane izjave, koja je carinska ispostava, granični prijevoz, tko je prijevoznik, registracija i vrsta vozila, PDV identifikacijski broj, te pored strane valute upisati ukupan iznos fakture u nacionalnoj valuti.

Primjer izjava:

- **za izvoz u „treće zemlje“:** The exporter of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated these products are of EU preferential origin.; Oslobođeno plaćanja PDV-a temeljem članka 45. stavak 1. Zakona o PDV-u).
- **isporuka dobara unutar članica EU:** The exporter of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated these products are of EU preferential origin. Tax-free according to Article 41 paragraph 1 point a) of the VAT Law - REVERSE CHARGE.

Ukoliko poduzeće želi poslati robu (npr. uzorke robe) na područje izvan Republike Hrvatske i ne očekuje plaćanje poslano robe potrebno je priložiti uz robu:

- dispoziciju za izvoz;
- 5 primjeraka proforme fakture i
- Izjava za gratis izvoz.

Pod gratis izvoz robe podrazumijeva se da se roba neće vraćati u Hrvatsku niti da će uslijediti uvoz zamjenske robe.

Poduzeće može izvršiti privremeni izvoz iz RH uz slijedeće uvjete:

- roba mora biti ponovno uvezena u istom obliku u kojem je izvezena,
- roba mora ostati u vlasništvu osobe sa sjedištem izvan države privremenog uvoza,
- roba nije namijenjena za iznajmljivanje.

Prilikom privremenog izvoza robe potrebno je priložiti sljedeće dokumente:

- dispoziciju;
- proforma fakturu i
- Izjavu za CI (Zračna luka) koliko će trajati privremeni izvoz, u koju će se svrhu roba koristiti, serijski broj opreme, koje je mjesto skladištenja i pojašnjenje razloga privremenog izvoza. (npr. izlaganje na inozemnim sajmovima).

U izjavi o podrijetlu robe treba voditi računa o ispravnom tarifnom broju i točnim protokolom ovisno u koju se zemlju izvozi. Ulaskom u EU počela se primjenjivati carinska tarifa EU-a, uključujući sva njezine utvrđena uvozna ili izvozna davanja. Zajednička carinska tarifa je lista svih uvoznih carina koja se koristi međunarodno priznatom standardnom klasifikacijom dobara objavljenom u Bruselskoj tarifnoj nomenklaturi. Zajednička carinska tarifa sastoji se od naznaka ili

opisa roba, uređenih prema tarifnim brojevima (naslovima) i tarifnim kategorijama, kao i prema samim carinskim tarifama.

Primjer pojedinih carinskih tarifnih brojeva za izradu tračnih i običnih pila:

Kružne pile	Tračne pile	Gaterske pile	Ručne pile	Glodala s drškom	Glodala bez drške	Pila lučna	Svrdla
82023100	82022000	82029919	82021000	82077031	82077035	8202100	82075090

Pravila o podrijetlu robe možemo podijeliti na: preferencijalna podrijetlo i nepreferencijalna podrijetlo.

Prema članku 11. Zakona o carinskoj službi, za razliku od preferencijalnih pravila podrijetla čija je svrha primjena preferencijalne stope carine za robu koja zadovoljava pravila stjecanja podrijetla i koju prati pravovaljani dokaz o preferencijalnom podrijetlu robe, nepreferencijalna pravila, kao i što samo ime kaže ne služe za primjenu preferencijalne stope već predstavljaju „ekonomsku“ nacionalnost robe i služe za pravilnu primjenu mjera ekonomske politike kao na primjer:

- Antidampinskih i kompenzacijskih carina;
- Uvoznih i izvoznih kvota za određene države;
- Embarga i drugih zabrana ili ograničenja kojima su pogođene pojedine države;
- Izvoznih poticaja u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i sl.;
- Za razne druge potrebe kao na primjer označavanje „Made in..“; javnu nabavu, razna financiranja projekata i sl.

Nepreferencijalna pravila podrijetla nisu harmonizirana i svaka država propisuje svoja pravila za stjecanje nepreferencijalnog podrijetla. Kao dokaz o nepreferencijalnom podrijetlu robe izdaje se **Potvrda o podrijetlu** koju izdaje trgovinska ili gospodarska komora države izvoznice.

Također, kako bi pravilno ispunili Izjavu o podrijetlu robe potrebno je poznavati i pratiti **Popis svih Ugovora o slobodnoj trgovini (protokolu podrijetlu) i autonomnih aranžmana koje EU primjenjuje u trgovini sa državama ugovornicama (29/04/2015. g.)**

Ukoliko izvoznik izvozi robu preko 6.000 EUR potrebno pored Izjave podrijetlu robe priložiti i potvrdu o prometu robe EUR1 koju izdaju carinska tijela zemlje izvoznice na pismeni zahtjev izvoznika ili ovlaštenog prijevoznika.

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

980,00 kn + PDV
Tel.: 01 49 21 737

